

**HOUSLAŘSTVÍ V OSTRAVĚ
OD PRVNÍCH ZMÍNEK AŽ DO ROKU 2000**

**TOMÁŠ POSPÍŠIL
ATELIÉR HOUSLAŘŮ OSTRAVA**

Kaplan Ladislav

- *** 17. 6. 1874 Sviadnov**
- **+ 24. 9. 1962 Norwalk USA**
- **1881-1882 se začal učit hrát na housle**
- **vyučen stolařem**
- **1891 cca - Po vyučení nastoupil do houslařského závodu v Mor. Ostravě, kde se v tomto oboru zdokonalil.**
- **1893 emigrace do USA**
- **1895 vyrobil v USA první housle (živil se opravou a výrobou houslí)**
- **1900 společníkem v závodu Otto J. Müller v New Yorku**
- **1906 založení závodu na výrobu strun**
- **1929 založil vlastní firmu na výrobu strun Kaplan Musical String Co.**
- **držitel mnoha patentů**
- **zhotovil více než 100 nástrojů**

Hotovitel hudebních nástrojů
Antonín Brabec
uctivě oznamuje, že svůj obchod
v Mor. Ostravě,
v Přívozní ulici,
právě otevřel a žádá ctěné obecenstvo o hojně
zakázky, jež pod zaručením povždy správně,
velice solidně a za nejlevnější ceny provede.

Brabec Antonín

- + 1925 Krakov PL
- 1892 první zmínka o otevření provozovny v Moravské Ostravě
- 1895 inzerát se zájmem o přijetí učně
- 1899 zvolen do představenstva Družstva řemeslných živností v Mor. Ostravě a do funkce zástupce mistrů. Během následujících let vystřídal několik funkcí.
- 1903 přijal do učení Dr. Karla Krause
- 1905 vyučil Dr. Karla Krause, kterého přijal jako tovaryše
- 1906 poslední zmínka – Adress buch
- 1906 ukončil tovaryšskou praxi Dr. Karlu Krausovi (Poslední zmínka o působení A. Brabce v Ostravě)
- 1925 zemřel v Krakově

Wildner Johann - Musik-Instrumentenmacher

- 1897 - 1901 první zmínka v adresáři (Adress-Buch)
- 1902 inzerát s odkazem na adresu Bahnhofstrasse 17, Mor. Ostr.
- 1903 zápis v adresáři: Instrumentenmacher, Hamerlinggasse 1, Mor. Ostr.
- 1903 inzerát s nabídkou 6ti - 12ti členné hudby na pohřby.
- Joh. Wildner - kapelník sdružení vojenských veteránů v Mor. Ostr.
- 1904 inzerát s odkazem na adresu Bahnhofstrasse
- 1906 zápis v adresáři v rubrice Hudební společnost s adresou Bahnhofstrasse 18
- 1906 přijal Dr. Karla Krause na tovaryšskou praxi po Antonu Brabcovi
- 1908 ukončil Dr. Karlu Krausovi tovaryšskou praxi
- 1910 poslední nalezená zmínka v adresáři odkazující na ulici Bahnhofstrasse 18a, kde se objevují i rodinní příslušníci.
- Wildner Johann - Instrumentenmacher
- Wildner Leopold - Instrumentenmacher
- Wildner Raimund - Instrumentenhändler

Dr. Kraus Karl Eugen Joseph – Geigenmacher

- *7. 5. 1866 Moravská Ostrava
- +17. 8. 1919 Lázně Jeseník (městská část Jeseníku)
- 1892 promoce ve Vídni - JUDr. - po návratu do Ostravy se věnoval advokátní praxi a správě realit
- 1896 zvolen náhradníkem obecního výboru, 1905, 1908 a 1913 byl zvolen členem obecního výboru, zároveň byl členem městské rady
- 1903-1905 učeň u Antona Brabce v Mor. Ostravě - houslař
- 1905 - 1906 tovaryš u Antona Brabce
- 1906 - 1908 tovaryš u Johanna Wildnera v Mor. Ostravě
- První známé housle jsou z roku 1905, poslední z roku 1914. Známé jsou jeho housle a violoncella.
- Byl jedním z nejbohatších občanů Ostravy, majitelem mnoha realit, členem mnoha německých spolků a mecenášem.

Kunc Václav

- *20. 10. 1882 Kladno
- + cca 1960
- vyučen v oboru výroba žest'ových nástrojů u Františka Žaluda v Terezíně
- 1906 žádost o vydání živnostenského listu
- 1909 v inzerátu uvádí, že je přísedný soudní znalec
- 1911 bronzová státní medaile z výstavy v Dobré
- 1912 převzetí obchodu s hud. nástroji po Bedřichovi Wildnerovi
- 1912 koncese k vyučování tanců a společenského chování
- 1915 zrušení filiálky převzaté po B. Wildnerovi
- 1939 - 1945 zaměstnával houslaře Ferdynanda Suchého
- 1941 přechod na veřejnou obchodní společnost - do společnosti vstoupila manželka Emma
- 1943-1944 byl vězněn v koncentračním táboře v Osvětimi, společnost vedla manželka
- 1960 zrušení živností
- zaměstnával až 7 tovaryšů

Klimczok Emil

- * 15. 3. 1904 Přívoz (Ostrava)
- vyučený soustružník
- 1924 získal živnostenský list na obchod hudebními nástroji a otevřel obchod v Ostravě na ul. Cihelní 74
- 1927 přesídlil na adresu Nádražní třída 100/14.

Prodejnu označil reklamou: **VLASTNÍ VÝROBA HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ**

Opravy prováděl v bytě svého otce.

Bez povolení provozoval soukromou hudební školu.

Za všechny tři věci byl žalován Společenstvem řemeslných živností.

Do protokolu vypověděl, že výrobu nástrojů si zadává u Wenzla Pötzla v Schönbachu a u Emanuela Wilfera v Opatově.

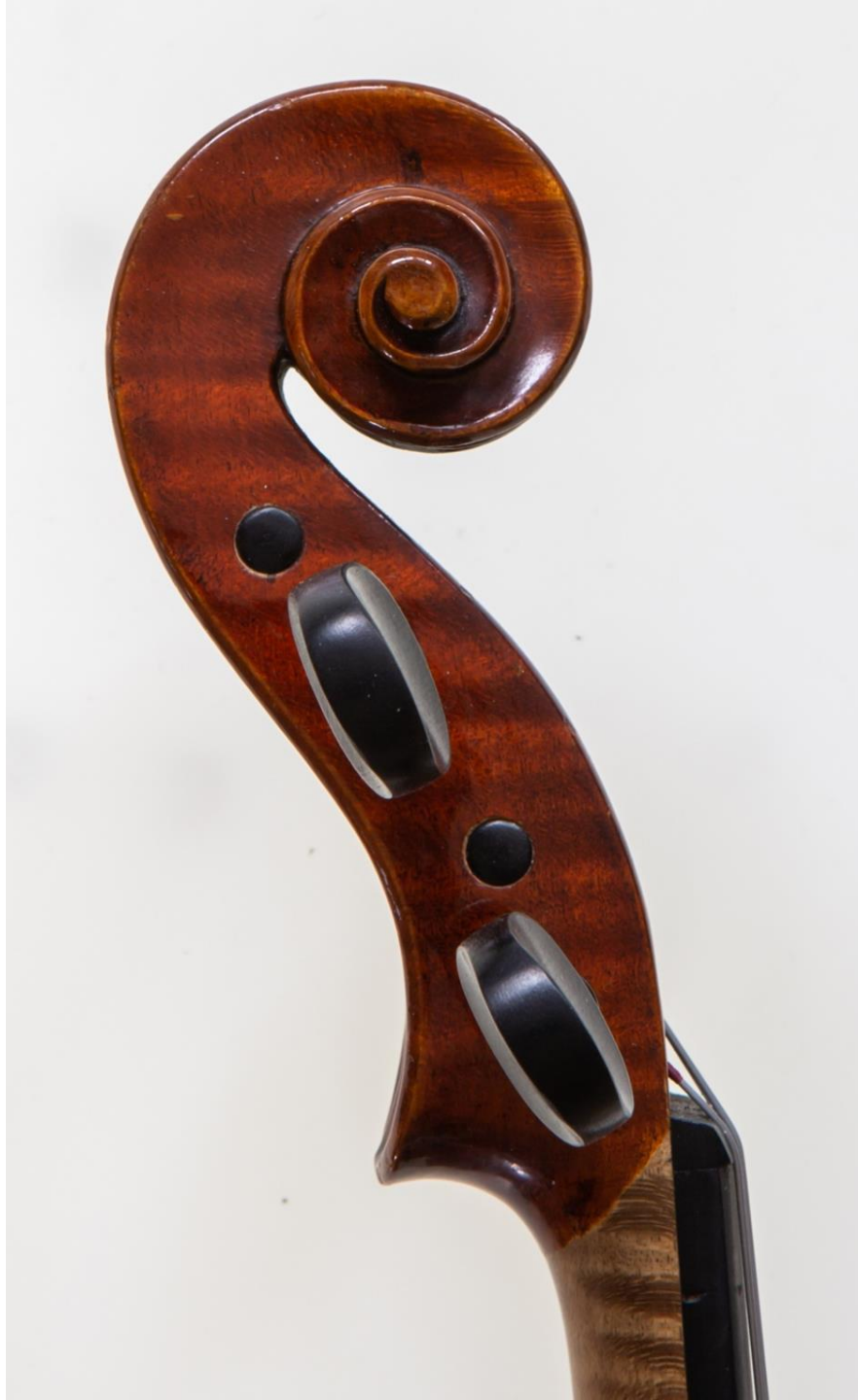
- 1928 přesídlil na adresu Nádražní třída 33 (31) a provozovnu označil cedulí: **HOUSLAŘSKÁ DÍLNA**

Společenstvo řem. živností ho opět žalovalo. Klimczok se hájil tím, že dílnu připravil pro Františka Himmera ze Schönbachu, který si v srpnu zažádal o živnostenský list (krytí neoprávněného podnikání).

- **1929 pronajímal dílnu houslaři Janu Böhmovi ze Znojma**
- **1929 první dochované housle s vinětou E. Klimczok**
- **1931 otevřel pobočku své prodejny na ulici Neumarkova pasáž**
- **1933 údajně se 4 roky učil houslařem u Jana Böhma v Ostravě, závěrečnou zkoušku měl složit u V. Kunce. Není záznam o úspěšném složení zkoušky, ani o vydání živ. listu k houslařské činnosti.**
- **1934 poslední dochované housle s vinětou E. Klimczok**
- **1936 přesídlil na adresu Nádražní třída 181**
- **1938 vyhoštěn z Československa do Polska na 10 let, jeho živnost byla vymazána z rejstříku**
- **1938 převzal Klimczokův obchod Alexander Kareis**
- **1941 návrat do Ostravy - žádost o obnovení živnosti**
- **1947 mu byl zkonfiskován majetek, protože se během války přihlásil k německé národnosti**
- **1952 žil na adrese Linz**
- **byl 3x soudně trestán**

Himmer František

- 1928 první zmínka o houslařské dílně pronajaté v prostorách Emila Klimczoka v Ostravě, Nádražní třída 31. Údajně si v srpnu zažádal o povolení houslařské živnosti.
- 28. 11. vyšla v novinách Ostrauer Deutsche Post reklama
- 1929 v lednu se Společenstvo řemeslných živností o Himmerovi zmiňuje naposled. Podle šetření v tuto dobu stále bydlel u rodičů v Schönbachu.
S největší pravděpodobností šlo v tomto případě o dohodnuté krytí pokusu o neoprávněné podnikání E. Klimczoka. Himmer v Ostravě zřejmě nikdy nepracoval.
- 1937 vyrobil housle které jsou označené vinětou ve znění: Franz Himmer - Geigenbauer, Schönbach, Feber 1937.
- 1952 vyráběl samostatně v Lubech u Chebu housle, violy a violoncella. V detailní práci byl obdivuhodně přesný. (R. Brom)

Böhm Jan

- *25. 1. 1903, Znojmo
- Učil se v Schönbachu na Státní odborné škole výrobu hudebních nástrojů. Dne 28. 6. 1928 dostal vysvědčení dokládající roční praxi.
- 1928 (podzim) první zmínka o houslařské dílně pronajaté v prostorách Emila Klimczoka v Ostravě, Nádražní třída 31. 28. 11. vyšla v novinách Ostrauer Deutsche Post reklama.
- 1929 zažádal o povolení houslařské živnosti. Společenstvo řem. živností žádá okr. úřad v Ostravě, aby Böhmovu žádost zamítl, pro nedoložení průkaz způsobilosti.
- 1930 si Společenstvo řem. živností stěžuje, že Böhm u Klimczoka stále pracuje bez povolení.
- 1931 získal živnostenský list na výrobu smyčcových nástrojů. Živnost provozoval na adrese Nádražní 31, Ostrava - Přívoz.
- 1934 odhlásil živnost v Ostravě a vrátil se do Znojma.
- Pravděpodobně vyráběl pro Klimczoka housle, které označoval Klimczokovou vinětou a raznicí nebo označoval nástroje, které Klimczok kupoval od jiných výrobců.

Kareis Anton

- ***3. 8. 1908, Praha**
- **1936 si zažádal o povolení živnosti na výrobu hudebních nástrojů. Provozovnu nahlásil na ul. Nádražní třída 181. (prostory E. Klimczoka) Živ. list byl vystaven 30. 11. 1936.**
- **1938 převzal provozovnu po vyhoštění E. Klimczokovi**
- **1939 odhlásil živnost**
- **Na stránkách Aukro.cz byly nabízeny housle s razítkem:**
ANTON KAREIS
GEIGENBAUER
M. OSTRAU - PŘÍVOZ (BOEHMEN)

Sandner Václav

- ***30. 4. 1901, Schönbach**
- **1936 zažádal o povolení živnosti na výrobu a opravy houslí**
Provozovnu nahlásil na ul. Nádražní 28.
- **1937 2. 10. byl vystaven živnostenský list.**
- **1939 přenechává Václav svou provozovnu bratrovi Maxmiliánovi.**
Na žádost Společenství řemeslných živností musel Václav živnost v
Ostravě zrušit, aby nebylo ve městě houslařů moc. Je to poslední zmínka
o působení Václava Sandnera v Ostravě.
- **Jedny dochované housle z doby působení V. S. v Ostravě jsou z roku 1936.**

Sandner Maxmilián

- *27. 10. 1905, Schönbach
- +12. 2. 1979, Salzburg
- 1919 - 1921 byl houslařským učněm u Josefa Pötzla, u kterého po vyučení pracoval až do roku 1927. Poté byl zaměstnán u Rudolfa Schustera v Schönbachu, se kterým se následně přestěhoval do Štýrského Hradce (Graz).
- 1932 pracoval u Roberta Forbergera v Moravském Lačnově.
- 1933 se osamostatnil v Kroměříži.
- 1939 se přestěhoval do Ostravy, kde převzal dílnu od bratra Václava Sandnera na adrese Nádražní 28.
- 1943 zápis v adresáři v rubrice Hudební nástroje
- 1948 otevřel dílnu v Ehersdorfu u Erlangenu
- 1949 složil mistrovskou zkoušku v Norimberku
- 1950 se přestěhoval do Erlangenu
- 1971 odešel do důchodu a přestěhoval se do Salzburku

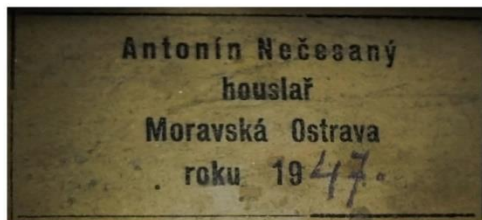

Suchy Ferdinand

- *18. 1. 1916, Bohumín
- +8. 4. 1990, Ustroń
- 1930 - 1933 byl houslařským učněm u Rudolfa Šmídy
- 1933 - 1935 pokračoval u Šmídy jako tovaryš
- 1935-1938 pracoval u Josefa Jaroše v Hranicích na Moravě
- 1940 - 1945 pracoval u Václava Kunce v Moravské Ostravě
- 1945 - 1953 provozoval vlastní dílnu v Novém Bohumíně
- 1953 mu byla dílna znárodněna a byl zařazen do podniku Komunální hospodářství města Bohumína.
- 1961 se přestěhoval do Ustronia a začal pracovat v Polském Těšíně, v Družstevní opravně hudebních nástrojů TON.
- V Ustroniu si zřídil vlastní dílnu.

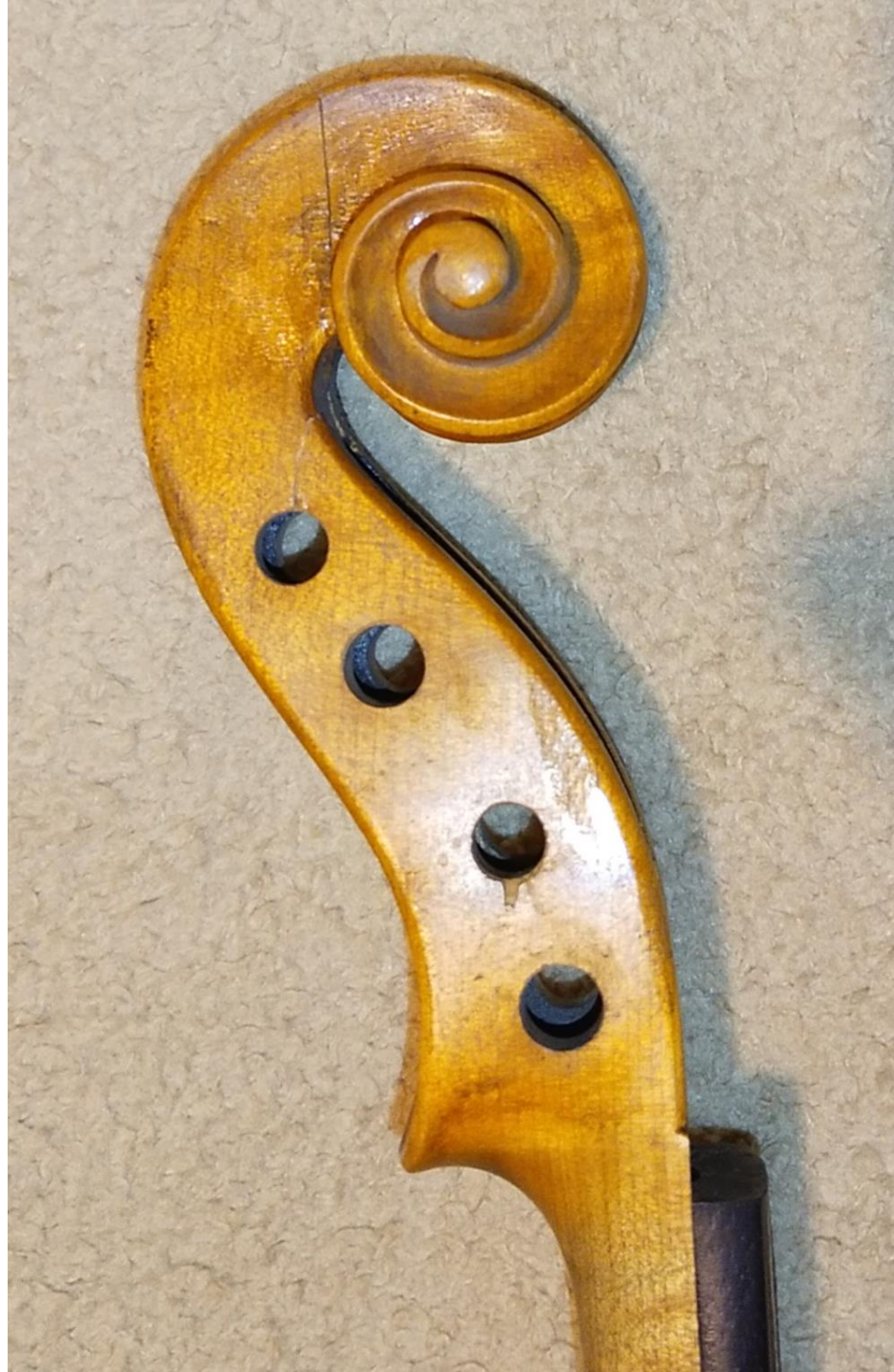

Nečesaný Antonín

- *11. 6. 1907, Lomnička u Tišnova
- +24. 3. 1961, Lomnička u Tišnova
- 1921 - 1925 byl houslařským učněm u F. V. Halouzky v Tišnově
- 1925 nastoupil k Josefu Kreutzerovi jako tovaryš
- 1943-1945 vedl dílnu německého houslaře Otto Krčka v Brně, který odešel do války
- 1945 - 1948 provozoval vlastní dílnu v Moravské Ostravě, na adrese Nádražní třída 28
- 1948 - 1961 pracoval ve vlastní dílně v Lomničce u Tišnova

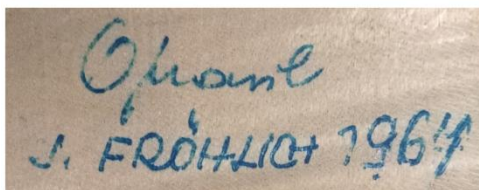
Carda Miloslav (Míla)

- *18. 6. 1913, Liberec - Horní Růžodol
- +15. 1. 1983, Velký Osek
- 1927 - 1931 se učil houslařem u Benjamina a Josefa Patočky v Jičíně
- 1931 - 1939 pracoval s Josefem Patočkou, kterého v roce 1939 zatkl gestapo. Carda v Patočkově závodě pracoval až do roku 1945.
- 1945 - krátce pracoval u Josefa Kreutzera v Brně
- 1948-1950 pracoval v Kopidlně
- 1950 - 1952 pracoval ve Vratislavicích u Liberce
- 1952 - 1953 pracoval v Hradci Králové
- 1953-1955 pracoval v Opočně
- 1955 - 1973 se usadil v Ostravě na adrese Gottwaldova 74
- 1973 - se přestěhoval do Velkého Oseku
- Byl členem Kruhu umělců houslařů.
- Na praxi k Cardovi jezdil mimo jiné Jaromír Joo a Vítězslav Morisák.

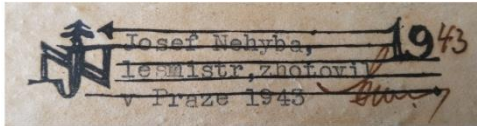
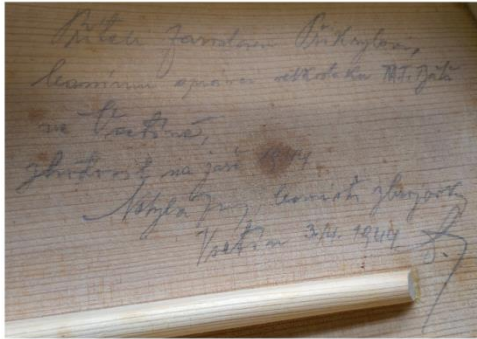
Frohlich Jan

- *1. 1. 1932, Náchod
- +12. 4. 2011, Offenbach (D)
- 1948 - 1951 se učil houslařem u Josefa Horáka ve Znojmě
- 1952-1953 pracoval se svým otcem Kašparem v n. p. Cremona v Lubech u Chebu, v rámci kurzu pro houslaře z celé ČSR.
- 1956 - složil tovaryšskou zkoušku u Antonína Gally v Brně
- 1956-1958 pracoval v Uherském Hradišti
- 1958-1962 pracoval v podniku Služby města Ostravy
- 1962 složil mistrovskou zkoušku u Jana Podešvy v Brně
- 1962 - 1968 provozoval vlastní houslařskou dílnu v Ostravě
- 1968 emigroval do Západního Německa a otevřel si vlastní dílnu v Offenbachu
- 1974 složil mistrovskou zkoušku v Německu

Nehyba Josef

- ***11. 4. 1903, Ústí u Hranic na Moravě**
- **+23. 8. 1971, Staré Město u Frýdku - Místku**
- **1940 - 1943 se učil houslařem u J. A. Hubičky v Praze**
- **1959 si zřídil houslařskou dílnu ve Starém Městě u Frýdku - Místku**
- **1963 - 1964 pracoval v podniku Sužby města Ostravy**
- **1964 pokračoval v samostatné práci ve Starém Městě u F-M**
- **1965 se stal členem Kruhu umělců houslařů**
- **Před invalidním důchodem pracoval na vysokých pozicích u Státních lesů. Jako znalec rezonančního dřeva podal roku 1945 ministerstvu lesů návrh na zužitkování tohoto materiálu. Návrh byl přijat. Spolupracoval na návrhu norem pro rezonanční dřevo a vypracoval brožuru „Rezonanční dříví“**

Tučník Drahomír

- *5. 2. 1924, Ostrava
- +12. 11. 2001, Ostrava - Hrabůvka
- 1967 se začal zajímat o stavbu houslí, nakupoval odbornou literaturu a začal navštěvovat Mílu Cardu
- 1968 zdárně přestavěl první housle pro svou dceru
- Na rady jezdil i do Brna k Antonínu Gallovi a Bohumilu Bučkovi a do Hradce Králové k Vladimíru Pilařovi.
- 1971 zhotovil své první housle
- 1974 zhotovil první violu
- Zúčastnil se několika houslařských soutěží v Hradci Králové
- 1983 s jeho violou vyhrál Zdeněk Jastřembský z ostravské konzervatoře mezinárodní interpretační soutěž Beethovenův Hradec. Jednalo se o violu z roku 1977, opus 14.

Hruboň Jindřich

- ***1. 6. 1958, Vratimov**
- **1973 - 1976 se učil houslařem v Lubech u Chebu**
- **1978 - 1983 pracoval v podniku Služby města Ostravy na ulici Nádražní v Ostravě - Přívozu jako opravář smyčcových nástrojů.**
- **Samostatně nástroje nevyráběl.**
- **Později se živil jako hudebník.**

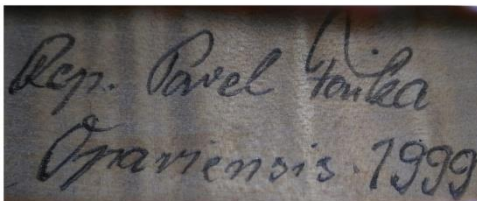
Morisák Vítězslav

- ***6. 4. 1950, Ostrava - Vítkovice**
- **1970 cca se seznámil s Mílou Cardou**
- **1980 začal zkoušet opravovat nástroje a práci konzultoval s M. Cardou**
- **1983 - 1985 jezdil na konzultace k Oto Kunčerovi do Frenštátu p. Radhoštěm.**
V té době se zabýval opravami a přestavbami houslí.
- **1993 se učil houslařem u Jaromíra Joo v Náchodě, kde dostal certifikát o postavení mistrovského nástroje.**
- **1993 postavil první housle, ve kterých je vlepena viněta s rokem 1994. Tyto housle ukázal P. O. Špidlenovi. Tomu se líbili natolik, že Morisákovi nabídl stáž se zaměstnáním.**
- **1994 zřídil si živnost a otevřel dílnu na adrese Šrobárova 2, Ostrava**
- **Postavil dceři violoncello.**
- **Vyrobil jen pár nástrojů. Při své houslařské praxi se zabýval hlavně opravami a přestavbami.**
- **2013 odešel do důchodu.**

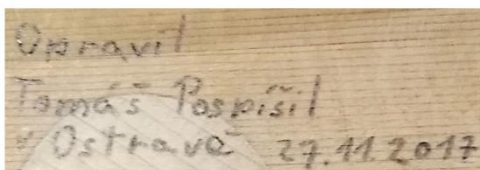
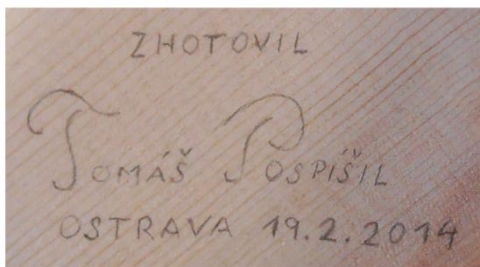

Faika Pavel

- ***29. 6. 1972, Opava**
- **1986-1989 se učil houslařem v Lubech u Chebu**
- **1990 nastoupil jako houslař do podniku Služby města Ostravy**
- **1990 absolvoval půlroční stáž u Jaromíra Joo v Náchodě**
- **1990 otevřel vlastní dílnu v Opavě**
- **1994 ukončil houslařskou živnost**
- **2011 obnovil živnostenský list a otevřel dílnu na ulici Radniční, Ostrava - Michálkovice**
- **2012 ho vykradl spolupracovník, poté ukončil houslařskou živnost.**
- **Za svou kariéru údajně zhotovil čtvery housle. Vyráběl houslové podbradníky.**

Pospíšil Tomáš

- *27. 11. 1979, Havířov
- 1998 se vyučil houslařem u mistra Ing. Pavla Celého v Kyjově
- 1998 byl zaměstnán u P. Celého v Kyjově
- 2001 byl mistrem P. Celým pověřen vedením pobočky kyjovské dílny v Uherském Hradišti
- 2002 osamostatnil se a otevřel houslařskou dílnu v Ostravě na ulici 28. října, v Domě kultury města Ostravy (sídlo JFO)
- 2004 byl jmenován soudním znalcem v oboru oceňování a posuzování smyčcových hudebních nástrojů
- 2011 přestěhoval dílnu do nynější provozovny na ulici Cingrova 5
- 2021 z kapacitních důvodů ukončil praxi soudního znalce
- V dílně je zaměstnaná Petra Pospíšilová (sestra), Drahuše Pospíšilová (matka).
- Od doby učení se zajímá o historii houslařství na Severní Moravě.

ČASOVÁ OSA

Kaplan Ladislav 1891 - 1893	Wildner Johann 1897 - 1910	Kunc Václav 1906 - 1960	Himmer František 1928 - 1929	Kareis Anton 1936 - 1939	Sandner Maxmilián 1939 - 1943	Nečesaný Antonín 1945 - 1948	Fröhlich Jan 1958 - 1968	Tučník Drahomír 1968 - 2001	Morisák Vítězslav 1980 - 2013	Pospíšil Tomáš 2002 - současnost
Brabec Antonín 1892 - 1906	Kraus Karl 1903 - 1919	Klimczok Emil 1924 - 1938 a 1941 - 1947	Böhm Jan 1928 - 1934	Sandner Václav 1936 - 1939	Suchy Ferdynand 1940 - 1945	Carda Miloslav 1955 - 1973	Nehyba Josef 1963 - 1964	Hruboň Jindřich 1978 - 1983	Faika Pavel 1990 a 2011 - 2012	

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

HLAVNÍ ZDROJE:

Pilař Vladimír a František Šrámek. Umění houslařů. Praha: Panton, 1986

Almanachy města Ostravy

Archiv města Ostravy

Kramerius.svkos.cz - Dobová periodika

Diplomová práce - Brom Rafael. Nástin vývoje českého houslařství po roce 1945.

Interview s pamětníky a houslaři

Tomáš Pospíšil - Vlastní archiv

TOMÁŠ POSPÍŠIL

ATELIÉR HOUSLAŘŮ OSTRAVA